DOC 55 **0628/001**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE 2019

17 octobre 2019

PROPOSITION DE LOI

modifiant le Code de la nationalité belge en ce qui concerne les conditions de demande de naturalisation

(déposée par M. Georges Dallemagne)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

BUITENGEWONE ZITTING 2019

17 oktober 2019

WETSVOORSTEL

tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, wat de voorwaarden voor het verzoek tot naturalisatie betreft

(ingediend door de heer Georges Dallemagne)

RÉSUMÉ

La présente proposition de loi vise à modifier les conditions de demande de naturalisation.

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel strekt ertoe de voorwaarden voor het verzoek tot naturalisatie te wijzigen.

N-VA	:	*Nieuw-Vlaamse Alliantie*
Ecolo-Groen	:	*Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen*
PS	:	*Parti Socialiste*
VB	:	*Vlaams Belang*
MR	:	*Mouvement Réformateur*
CD&V	:	*Christen-Democratisch en Vlaams*
PVDA-PTB	:	*Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique*
Open Vld	:	*Open Vlaamse liberalen en democraten*
sp.a	:	*socialistische partij anders*
cdH	:	*centre démocrate Humaniste*
DéFI	:	*Démocrate Fédéraliste Indépendant*
INDEP-ONAFH	:	*Indépendant - Onafhankelijk*

Abréviations dans la numérotation des publications:		*Afkorting bij de numering van de publicaties:*	
DOC 55 0000/000	*Document de la 55e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi*	*DOC 55 0000/000*	*Parlementair document van de 55e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer*
QRVA	*Questions et Réponses écrites*	*QRVA*	*Schriftelijke Vragen en Antwoorden*
CRIV	*Version provisoire du Compte Rendu Intégral*	*CRIV*	*Voorlopige versie van het Integraal Verslag*
CRABV	*Compte Rendu Analytique*	*CRABV*	*Beknopt Verslag*
CRIV	*Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)*	*CRIV*	*Integraal Verslag, met links het defi nitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)*
PLEN	*Séance plénaire*	*PLEN*	*Plenum*
COM	*Réunion de commission*	*COM*	*Commissievergadering*
MOT	*Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)*	*MOT*	*Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)*

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition reprend, en l'adaptant, le texte de la proposition DOC 54 0517/001.

La loi du 4 décembre 2012 modifiant le Code de la nationalité belge afin de rendre l'acquisition de la nationalité belge neutre du point de vue de l'immigration est entrée en vigueur le 1er janvier 2013.

Outre les conditions renforcées d'acquisition de la nationalité, la loi a modifié les conditions d'octroi de la naturalisation, qui a été "ramenée à sa finalité première: une faveur octroyée par le législateur dans des cas exceptionnels "*honoris causa"*. L'intéressé doit avoir témoigné ou pouvoir témoigner à la Belgique de mérites exceptionnels dans les domaines scientifique, sportif, culturel ou social et, de ce fait, pouvoir apporter une contribution particulière au rayonnement international de notre pays."[1].

L'objectif de la loi était clairement de ne pas poser de condition relative à un séjour légal en Belgique mais son dispositif[2] ne permet malheureusement pas de le remplir.

En effet, la justification de l'amendement global numéro 151 qui reprend le texte de la loi telle que votée en 2012, précise "qu'aucune condition de séjour n'est prévue" dans cette procédure et que l'intéressé doit donc justifier spécifiquement pour quelles raisons il peut prétendre à cette forme accélérée d'acquisition de la nationalité; il doit en particulier "prouver pourquoi il lui est quasiment impossible de répondre à la condition du délai de séjour prévue par la déclaration (courante) de nationalité". La justification de l'amendement global cite même l'exemple du domaine sportif dans lequel "une condition de séjour d'un certain nombre d'années pourrait avoir pour conséquence que l'intéressé ne serait plus à son plus haut niveau sportif à l'expiration du délai"[3].

1 Justification de l'amendement n° 151, *Doc. parl.*, Ch. repr., sess. 2011-2012, DOC 53 0476/013, p. 32.

2 Article 19 du Code de la Nationalité, remplacé par l'article 16 de la loi du 4 décembre 2012 modifiant le Code de la nationalité belge afin de rendre l'acquisition de la nationalité belge neutre du point de vue de l'immigration.

3 DOC 53 0476/013, p. 32.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel neemt, met een aantal aanpassingen, de tekst over van voorstel DOC 54 0517/001.

De wet van 4 december 2012 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische nationaliteit teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken, is op 1 januari 2013 in werking getreden.

Niet alleen worden de voorwaarden voor het verkrijgen van de nationaliteit strenger gemaakt, ook voorziet die wet in een wijziging van de voorwaarden voor de toekenning van de naturalisatie, die is "teruggebracht naar [haar] oorspronkelijke bedoeling: een gunst die door de wetgever wordt verleend in uitzonderlijke gevallen "*honoris causa*". De betrokkene moet België buitengewone verdiensten hebben bewezen of kunnen bewijzen op het wetenschappelijke, sportieve, culturele of sociale vlak en die daardoor een bijzondere bijdrage kunnen leveren voor de internationale uitstraling van ons land."[1].

Het was overduidelijk de bedoeling dat in de wet geen voorwaarde met betrekking tot een wettelijk verblijf in België zou worden opgenomen, maar het bepalend gedeelte[2] is helaas in tegenspraak met die doelstelling.

De in 2012 aangenomen wet is de tekst van omwerkingsamendement 151 (zie DOC 53 0476/013). In de verantwoording van dat amendement wordt aangegeven dat "in deze procedure geen verblijfsvoorwaarde is opgenomen" en dat de betrokkene dus specifieke redenen zal moeten aanvoeren waarom hij in aanmerking komt voor die versnelde vorm van nationaliteitsverkrijging; de betrokkene moet in het bijzonder aantonen waarom hij nagenoeg onmogelijk aan de voorwaarde inzake "de vereiste verblijfstermijn in de (courante) nationaliteitsverklaring" kan voldoen. In de verantwoording van het omwerkingsamendement wordt zelfs sport als voorbeeld aangehaald, met als redenering dat "een verblijfsvereiste van x aantal jaar (…) [ertoe zou] kunnen leiden dat de betrokkene tegen dan al sportief over zijn hoogtepunt heen is"[3].

1 Verantwoording van amendement nr. 151, Kamer van volksvertegenwoordigers, DOC 53 0476/013, blz. 32.

2 Artikel 19 van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, vervangen bij artikel 16 van de wet van 4 december 2012 tot wijziging van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit teneinde het verkrijgen van de Belgische nationaliteit migratieneutraal te maken.

3 DOC 53 0476/013, blz. 32.

Contrairement à cette justification, le dispositif de l'article 19, § 1er, du Code de la nationalité prévoit que l'intéressé doit, pour pouvoir demander la naturalisation:

1° avoir atteint l'âge de dix-huit ans;

2° séjourner légalement en Belgique;

3° et avoir témoigné ou pouvoir témoigner à la Belgique de mérites exceptionnels dans les domaines scientifiques, sportif ou socioculturels et, de ce fait, pouvoir apporter une contribution particulière au rayonnement de la Belgique;

4° et motiver pourquoi il lui est quasiment impossible d'acquérir la nationalité belge en faisant une déclaration de nationalité conformément à l'article 12*bis*.

Le point 2° de ce dispositif est en contradiction flagrante avec la justification reprise ci-avant. En effet, si la volonté du législateur de 2012 était bien de permettre la naturalisation dans des cas rares, il ne pouvait alors poser de condition relative à un séjour légal en Belgique.

Le séjour légal visé à l'article 19, § 1er, 2°, du Code de la nationalité est défini à l'article 7*bis* du même Code: "avoir été admis ou autorisé au séjour illimité dans le Royaume ou à s'y établir en vertu de loi sur les étrangers". Cette définition, dans le cas d'une demande de naturalisation aboutit à exiger un séjour de plusieurs années en Belgique, compte tenu de l'usage de l'Office des Etrangers qui ne délivre une carte B qu'après avoir renouvelé à trois reprises la carte A valable un an.

La naturalisation perd dès lors tout son sens et l'objectif de la loi ne peut être rencontré si un séjour légal est exigé.

La présente proposition de loi entend remplacer ce critère par celui de "résidence principale en Belgique". Il répondra dès lors à l'objectif d'une naturalisation octroyée comme une faveur à l'intéressé qui ne peut être soumise à l'exigence d'un séjour légal illimité en Belgique mais bien à celle d'une résidence principale en Belgique. À cet égard, une attestation de résidence sera toujours requise.

Georges DALLEMAGNE (cdH)

In tegenstelling tot die verantwoording bepaalt artikel 19, § 1, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit dat de betrokkene aan een aantal voorwaarden moet voldoen om de naturalisatie aan te vragen. Hij moet met name:

1° de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt;

2° wettelijk verblijven in België;

3° en aan België buitengewone verdiensten hebben bewezen of kunnen bewijzen op wetenschappelijk, sportief of sociaal-cultureel vlak en daardoor een bijzondere bijdrage kunnen leveren voor de uitstraling van België;

4° en met redenen omkleden waarom het voor hem zo goed als onmogelijk is de Belgische nationaliteit te verkrijgen door het afleggen van een nationaliteitsverklaring overeenkomstig artikel 12*bis*.

Het punt 2° van die bepaling is echt in tegenspraak met de verantwoording die hierboven wordt aangehaald. Ofschoon de wetgever in 2012 wel degelijk beoogde in sporadische gevallen naturalisatie toe te staan, kon hij toen immers geen voorwaarde opleggen inzake wettelijk verblijf in België.

Het wettelijk verblijf als bedoeld in artikel 19, § 1, 2°, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, wordt als volgt omschreven in artikel 7*bis*, § 1, 1°, van datzelfde Wetboek: "toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van onbeperkte duur in het Rijk of om er zich te vestigen op basis van de vreemdelingenwet". Bij een verzoek tot naturalisatie leidt die omschrijving ertoe dat een verblijf van verscheidene jaren in België vereist is; het is namelijk gebruikelijk dat de Dienst Vreemdelingenzaken pas een B-kaart uitreikt nadat de één jaar geldige A-kaart driemaal werd hernieuwd.

Bijgevolg wordt de naturalisatie volstrekt zinloos, en kan het doel van de wet niet worden gehaald indien een vereiste van een wettelijk verblijf geldt.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe dat criterium te vervangen door het criterium "hoofdverblijfplaats in België". Derhalve wordt tegemoetkomen aan het oogmerk om een naturalisatie toe te kennen als een gunst aan de betrokkene, waarvoor niet een "wettelijk verblijf van onbeperkte duur in België" als voorwaarde mag gelden, maar wel dat van "hoofdverblijfplaats in België". In dat verband zal te allen tijde wel een attest van verblijfplaats vereist zijn.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 19, § 1er, alinéa 1er, du Code de la nationalité belge, modifié en dernier lieu par la loi du 18 juin 2018, le 2° est remplacé par ce qui suit: "2° avoir sa résidence principale en Belgique;".

1er août 2019

Georges DALLEMAGNE (cdH)

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 19, § 1, eerste lid, van het Wetboek van de Belgische nationaliteit, het laatst gewijzigd bij de wet van 18 juni 2018, wordt het 2° vervangen door wat volgt: "2° zijn hoofdverblijfplaats hebben in België;".

1 augustus 2019

Imprimerie centrale – Centrale drukkerij